

**Költségvetési szervek kötelezettség-
vállalásának módszertana,
utalványozás, pénzügyi
ellenjegyzés, érvényesítés, teljesítés
igazolás**

Kötelezettségvállalás szabályai

- Kötelezettségvállalás
- Pénzügyi ellenjegyzés
- Teljesítésigazolás
- Érvényesítés
- Utalványozás

Alapelvek a jogkörök gyakorlásánál:

- Csak írásban (kivétel kötelezettségvállalás néhány esete)
- Átruházás, felhatalmazás, megbízás csak írásban
- Csak a költségvetési szervvel alkalmazásban álló gyakorolhatja ezeket a jogköröket

KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁS I.

Áht. 36. § (1)

- A költségvetési év kiadási előirányzatai terhére **kötelezettségvállalásra** az azokat terhelő korábbi kötelezettségvállalásokkal és más fizetési kötelezettségekkel csökkentett összegű eredeti vagy módosított kiadási előirányzatok (a továbbiakban: **szabad előirányzat**) mértékéig kerülhet sor.
- Ezen kötelezettségvállalás esetén a **pénzügyi teljesítésnek** - a Kormány rendeletében foglalt kivételekkel - legkésőbb a költségvetési év december 31-éig meg kell történnie.

Ávr. 46. § (1)-(2)

- A **költségvetési évi kiadások előirányzatai terhére** abban az esetben **vállalható kötelezettség**, ha az abból származó valamennyi kifizetés a költségvetési évet követő év június 30-áig megtörténik.
- A határozatlan idejű vagy a költségvetési évet követő év június 30-át követő időpontra is fizetési kötelezettséget tartalmazó határozott idejű fizetési kötelezettség (a továbbiakban: **több év előirányzatait terhelő kötelezettségvállalás**) esetén
- *a)* a december 31-éig esedékes fizetési kötelezettségek mértékéig a költségvetési év,
- *b)* a december 31-ét követően esedékes fizetési kötelezettségek az esedékesség szerinti év kiadási előirányzatai terhére vállalható kötelezettség.

KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁS II.

Áht. 37. § (1)

- **Kötelezettséget vállalni** csak pénzügyi ellenjegyzés után, a pénzügyi teljesítés esedékességét megelőzően, írásban lehet.

Ávr. 53. § (1)

- **Nem szükséges előzetes írásbeli kötelezettségvállalás** az olyan kifizetés teljesítéséhez, amely
 - *a)* értéke a százezer forintot nem éri el,
 - *b)* a fizetési számlákról a számlavezető által leemelt díj, juttatás, vagy
 - *c)* az Áht. 36. § (2) bekezdése szerinti egyéb fizetési kötelezettségnek minősül.

Ávr. 56. § (1)

A kötelezettségvállalást követően gondoskodni kell annak **nyilvántartásba vételéről**, és a kötelezettségvállalás értékéből a költségvetési év és az azt követő évek szabad előirányzatait terhelő rész **lekötéséről**.

PÉNZÜGYI ELLENJEGYZÉS

A pénzügyi ellenjegyzőnek meg kell győződnie arról, hogy

- a szabad előirányzat rendelkezésre áll,
- a tervezett kifizetési időpontokban a pénzügyi fedezet biztosított,
- és a kötelezettségvállalás nem sérti a gazdálkodásra vonatkozó szabályokat.

Ávr. 55. § (1)

A pénzügyi ellenjegyzést a kötelezettségvállalás dokumentumán a pénzügyi ellenjegyzés dátumának és a pénzügyi ellenjegyzés tényére történő utalás megjelölésével, az arra jogosult személy aláírásával kell igazolni.

Pénzügyi ellenjegyző lehet:

- Gazdasági vezető
- Ha a hivatal nem rendelkezik gazdasági szervezettel, akkor a jegyző által írásban kijelölt köztisztviselő
- A pénzügyi ellenjegyzőnek felsőoktatásban szerzett pénzügyi számviteli végzettséggel, vagy legalább középfokú iskolai végzettséggel és emellett pénzügyi-számviteli képesítéssel kell rendelkezni. [**Ávr. 55. § (3)**]

Érvényesítés

Ávr. 58. § (1)-(3)

Kifizetések esetén a teljesítés igazolása alapján az **érvényesítőnek ellenőriznie** kell

- azösszezszerúséget,
- a fedezet meglétét
- és azt, hogy a megelőző ügymenetben az Áht., az államháztartási számviteli kormányrendelet és az Ávr. előírásait, továbbá a belső szabályzatokban foglaltakat megtartották-e.
- Ha az **érvényesítő** a megjelölt jogszabályok, szabályzatok megsértését tapasztalja, köteles ezt jelezni az utalványozónak. Az érvényesítés nem tagadható meg, ha ezt követően az utalványozó erre írásban utasítja.
- Az érvényesítés az okmány utalványozása előtt történik. Az érvényesítésnek tartalmaznia kell az érvényesítésre utaló megjelölést és az érvényesítő keltezéssel ellátott aláírását.

Teljesítés igazolás

Ávr. 57. § (1)-(2)

A teljesítés igazolása során ellenőrizhető okmányok alapján **ellenőrizni és igazolni** kell

- a kiadások teljesítésének jogosságát,
- összecszerűségét,
- ellenszolgáltatást is magában foglaló kötelezettségvállalás esetében - ha a kifizetés vagy annak egy része az ellenszolgáltatás teljesítését követően esedékes - annak teljesítését.
-
- A kötelezettséget vállaló szerv belső szabályzatában előírhatja a bevételek meghatározott körére nézve is a teljesítés igazolásának kötelezettségét.
-
- A teljesítést az igazolás dátumának és a teljesítés tényére történő utalás megjelölésével, az arra jogosult személy aláírásával kell igazolni.

UTALVÁNYOZÁS I.

Áht. 38. § (1)

- A bevételi előirányzatok javára bevételt elszámolni és a kiadási előirányzatok terhére kifizetést elrendelni - a Kormány rendeletében meghatározott kivételekkel - **utalványozás** alapján lehet.

Nem kell utalványozni

- *a közigazgatási hatósági határozaton alapuló bevételeket,*
 - *a fizetési számla vezetésével és az azon végzett műveletekkel kapcsolatban a számlavezető által felszámított díjakkal, költségekkel kapcsolatos kiadásokat,*
 - *az egységes rovatrend B813. Maradvány igénybevétele rovatain elszámolandó bevételek teljesítését, és*
 - *d) a fedezetkezelői számláról, valamint - a fedezetkezelői számlára történő átutalás esetén - az építetői fedezetbiztosítási számláról történő kifizetéseket.*
- A kiadási előirányzatok terhére történő utalványozásra a **teljesítés igazolását**, és az annak alapján végrehajtott **érvényesítést** követően kerülhet sor.

UTALVÁNYOZÁS II.

- Utalványozók, akik kötelezettségvállalásra jogosultak
- Utalványnak tartalmaznia kell:
 - a) az „*utalvány*” szót,
 - b) a költségvetési évet,
 - c) a befizető, kedvezményezett megnevezését, címét,
 - d) a fizetés időpontját, módját, összegét, devizanemét,
 - e) a bevétel, kiadás egységes rovatrend és kormányzati funkció szerinti számát és megnevezését, a terheléssel, jóváírással (kifizetéssel, bevételezéssel) érintett pénzeszköz államháztartási számviteli kormányrendelet szerinti könyvviteli számlájának számát és megnevezését,
 - f) a kötelezettségvállalás nyilvántartási számát,
 - g) az utalványozó keltezéssel ellátott aláírását, és
 - h) az 58. § (3) bekezdése szerinti érvényesítést.

ÖSSZEFÉRHETETLENSÉGI ÉS NYILVÁNTARTÁSI SZABÁLYOK

- A kötelezettségvállaló és a pénzügyi ellenjegyző ugyanazon gazdasági esemény tekintetében azonos személy nem lehet.
- Az érvényesítő ugyanazon gazdasági esemény tekintetében nem lehet azonos a kötelezettségvállalásra, utalványozásra jogosult és a teljesítést igazoló személlyel.
- Kötelezettségvállalási, pénzügyi ellenjegyzési, érvényesítési, utalványozási és teljesítés igazolására irányuló feladatot nem végezheti az a személy, aki ezt a tevékenységét a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) szerinti közeli hozzátartozója, vagy maga javára látná el.

A kötelezettséget vállaló szerv a kötelezettségvállalásra, pénzügyi ellenjegyzésre, teljesítés igazolására, érvényesítésre, utalványozásra jogosult személyekről és aláírás mintájukról belső szabályzatban rögzített módon naprakész nyilvántartást vezet.

Kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek nyilvántartása I.

A kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek nyilvántartási számláin a **002. Kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség nyilvántartási ellenszámlával szemben történik azok**

a) növekedésének, így különösen annak

- keletkezése,
- árfolyam-változás miatti növekedése és

b) csökkenésének (a teljesítés kivételével), így különösen annak

- más általi átvállalása,
- elengedése,
- árfolyam-változás miatti csökkenése – **nyilvántartásba vétele attól függően, hogy az**
- végleges vagy
- nem végleges,
- költségvetési évben esedékes vagy
- költségvetési évet követően esedékes kötelezettségvállalásnak, más fizetési kötelezettségeknek minősül.

Kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek nyilvántartása II.

A végleges kötelezettségvállalások nyilvántartására szolgáló (05/2-es végű) számlák év közben a végleges kötelezettségvállalások halmozott adatait tartalmazzák.

Év végén a zárlati tételek keretében végleges kötelezettségvállalás (05/2-es végű) nyilvántartási számlákat a 0022. Költségvetési évben esedékes végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség nyilvántartási ellenszámlával szemben kell lezárni.

A teljesítési (05/3-as végű) nyilvántartási számlákat a 003. Kiadások nyilvántartási ellenszámlával szemben kell lezárni.

Kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek nyilvántartása III/1.

Pl. Szakmai anyag beszerzésnél (raktárral rendelkező költségvetési szerv esetén)

1. A megrendelés visszaigazolása megtörtént, nem végleges kötelezettségvállalás nyilvántartásba vétele

Könyvelési tételek:

a nem végleges kötelezettségvállalás nyilvántartásba vétele áfa nélküli értéken (előzetes kötelezettségvállalás) a költségvetési számvitel szerint

T 0021. Költségvetési évben esedékes kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség nyilvántartási ellenszámla

K 053112. Kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség szakmai anyagok beszerzésére és az előzetes áfa miatti nem végleges kötelezettségvállalás nyilvántartásba vétele a költségvetési számvitel szerint

T 0021. Költségvetési évben esedékes kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség nyilvántartási ellenszámla

K 053512. Kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adóra

A nem végleges kötelezettségvállalás a pénzügyi számvitelben nem jelenik meg!

Kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek nyilvántartása III/2.

2. A teljesítés megtörtént, a szállító számlája megérkezik, a végleges kötelezettségvállalás nyilvántartásba vétele

Könyvelési tételek:

a) a nem végleges kötelezettségvállalás megszüntetése (visszavezetése) a költségvetési számvitel szerint

T 053112. Kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség szakmai anyagok beszerzésére (áfa nélküli érték)

K 0021. Költségvetési évben esedékes kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség nyilvántartási ellenszámla

és

T 053512. Kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adóra

K 0021. Költségvetési évben esedékes kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség nyilvántartási ellenszámla

Kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek nyilvántartása III/3.

b) a végleges kötelezettségvállalás nyilvántartásba vétele a szállító teljesítésigazolással ellátott számlája alapján a költségvetési számvitel szerint

T 0022. Költségvetési évben esedékes végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség nyilvántartási ellenszámla

K 053112. Kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség szakmai anyagok beszerzésére (áfa nélküli érték)

és

az előzetesen felszámított áfa végleges kötelezettségvállalás nyilvántartásba vétele

és

T 0022. Költségvetési évben esedékes végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség nyilvántartási ellenszámla

K 053512. Kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség működési célú előzetesen felszámított általános forgalmi adóra

Kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek nyilvántartása III/4.

3. A teljesítésigazolással ellátott szállító számlája alapján a szakmai anyag raktárra vétele (áfa nélküli vételáron) pénzügyi számvitel szerint

Könyvelési tételek:

T 211 Anyagok

K 4213. Költségvetési évben esedékes kötelezettségek dologi kiadásokra és

Az előzetesen felszámított áfa elszámolása a pénzügyi számvitel szerint

a) ha az áfa levonható

T 3641. Előzetesen felszámított általános forgalmi adó elszámolása

K 4213. Költségvetési évben esedékes kötelezettségek dolgi kiadásokra

b) ha az áfa nem vonható le

T 84. Egyéb ráfordítások

K4213. Költségvetési évben esedékes kötelezettségek dolgi kiadásokra

A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁS FOGALMÁNAK VÁLTOZÁSA

Régi Áhsz. szerint	Új Áhsz. szerint
Kötelezettségvállalás	Kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség
07-es számlacsoportban számoljuk el a 097-es ellenszámlákkal szemben	05-ös számlacsoport 2 alábontású számláján számoljuk el a 0021/0023-as ellenszámlákkal szemben
A kötváll teljesítése a pénzügyi teljesítés, amit a 07-es számláin K oldalon könyvelünk az ellenszámlával szemben	A kötváll teljesítése annak véglegessé (kötelezettséggé) válása. A kötváll összegét a 0021/0023-as ellenszámláról a 0022/0024-re vezetjük át a nyilvántartási számlával szemben.
A 07-es számlák egyenlege a pénzügyileg nem teljesített kötváll összegét mutatja, függetlenül attól, hogy tartozik-e hozzá kötelezettség	A 0021-es ellenszámlával szemben elszámolt 05*2-es számlák egyenlege azt a kötváll összeget mutatja, amelyhez kötelezettség nem tartozik
A 100 e Ft alatti kötvállak esetében proforma generálása a bizonylatból	100 e Ft alatti kötvállak esetében a bizonylatból közvetlenül kerül könyvelésre a kötváll
2 lépés -> kötváll és teljesítése	3 lépés -> kötváll, kötelezettség és annak teljesítése
A főkönyvben nem mutatjuk külön ki a tárgyévi és követő évi kötvállakat	A 0021/0022-es ellenszámla a tárgyévi, a 0023/0024-es ellenszámla a követő évi kötváll összegét mutatja

**Köszönöm megtisztelő figyelmüket
és ∞ türelmüket!**

V É G E